

Letos so nas prekosili že zavedni novosadski tovariši, ki so svoj dom v Omišlju že postavili. Že daleč z morja zablisti lepo belo poslopje med vilami, ki vzbudi svojo pozornost, da vsakdo vpraša, čigava je ta nova, le-toš zgrajena stavba. To je »Novosadski učiteljski dom«.

Pretekli teden so posetili ta dom tudi zastopniki sekcije JUU za Dravsko banovino. Sprejeti so bili s priznanim gostoljubnostjo novosadskega učiteljstva, ki jo je imelo priliko že čisto spoznati učiteljstvo Dravske banovine in katere je bil v posebno veliki meri deležen naš pevski zbor na turneji po Jugoslaviji.

Novosadski učiteljstvo je imelo že davno osnovano društvo, ki je zbiralo kapital za zidanje učiteljskega doma. Društvo je postavilo Učiteljski dom v Novem Sadu. Madžari so delali društvu velike zapreke in le nacionalni zavednost novosadskega učiteljstva je pripisati, da je akcija tako lepo uspela. Mnogi učitelji so vložili v fond za zidanje domov po več tisočakov, drugi so podarili društvu velika zemljišča in druge zapuščine. Tako ima to društvo velik kapital, da misli poleg doma, ki ga je letos postavilo v Omišlju ob morju, pričeti graditi še drugi dom v Fužinah, ki bo planinsko okrevališče in zdravilišče.

Novosadski učiteljski dom v Omišlju je stal okrog 170—200.000 Din ter ima poleg kuhinje, jedilnice ter pritlikin 11 sob. Je betonsko stavba, ki jo je izdelal stavbenik Žic. Na hodnikih so lične omarice za obleko otrok, sobe so opremljene z železnimi posteljami. Stavba ima veliko čisto in električno razsvetljavo. Pred hišo je lepo urejen vrtič, ki je ponos tam bivačega učiteljstva in na katerem se ustavi oko slehernega šetalca, ki gre mimo. V splošnem je okoliš stavbe v zunanjosti še v izdelavi. V domu je sedaj 150 otrok in nekaj učiteljev in učiteljic ter jih pride še toliko.

Nad vse gostoljubno in ljubeznivo so sprejeli zastopnike sekcije JUU za Dravsko banovino tov. Kaludjerski iz Novega Sada in Oranicki iz Novega Vrbasa s koleginjami, ki bivajo v domu. V vselem bratstvu in tovariškem razpoloženju so potekle kratke ure medsebojnega spoznavanja, ki so ostavile trden temelj bratstva in prijateljstva z obeh strani.

Učiteljski dom v Novem.

Kopališko poverenstvo iz Novega je poslalo sekciji JUU ponudbo, da si zgradi v Novem obmorski dom za učiteljstvo Dravske banovine. Po zaključku pododborja Učiteljskega gospodarskega sveta sekcije JUU sta odposlanca sekcije osebno proučila položaj v Novem in v Omišlju, kjer je sekcija bila že v pogajanjih.

Novi leži ob celini našega hrvatskega Primorja, je lep kraj in ima lepo urejeno kopališče. Kraj je lepo pogozden, senčnat, z dolgim obmorskim šetališčem in parkom. Posebno pozornost je občina pokazala graditvi lepih širokih cest v kopališkem delu Novega. Morska obala je lepo očiščena, v kopališkem delu polna dobrega svišča. Dobro je izpeljana do zadnje hiše in vsakega stavbišča tudi elektrika in vodovod, ki ga izpelje občina sama do hiše.

LISTEK

Slovenski predavatelj na kongresu JUU.

Razgovor s prof. dr. Stankom Gogalo, ki bo referiral 25. avgusta 1932, v Beogradu o temi »Učiteljeva osebnost«.

Profesor dr. Stanko Gogala.

O dr. Stanku Gogali, avtorju referata »Učiteljeva osebnost«, piše tovariš Jože Zupančič iz Litiše, načelnik Novinarskega oddelka JUU, ki je imel s predavateljem razgovor za naše glasilo — naslednje:

Prosim oproščenja, ako se mi je zareklo: menim, da na naših kongresih, kamor se sestanejo delegatje iz vseh predelov naše države, nastopajo slovenski referentje bolj poredko. Morda trdim celo prav, ako rečem, da se ne spominjam našega rojaka iz Dravske banovine, ki bi že kdajkoli nastopil ob priliki sestanka naše vrhovne organizacije JUU in sodeloval na kongresnem programu. Tradicija je bila dosedaj le-ta, da je podal na kongresu pedagoško-filozofsko temo le profesor beograjske visoke šole. Predsednik JUU tov. Rašić pa hoče s tradicijo prekiniti in je Izvršni odbor JUU sklenil, naj se na naših kongresih pedagogi-referentje menjavajo. Učiteljska javnost naj spozna čim več naših pedagoških

Nad vse ljubeznivo sta bila zastopnika sekcije sprejeta od tajništva kopališkega poverenstva in g. načelnika občine, ki sta razkazala zastopnikom sekcije proste parcele ter obrazložila prilike in pogoje, pod katerimi bi si lahko zgradilo učiteljstvo JUU svoj dom ob morju.

V vsakem pogledu sta oba predstavnika pokazala, da pojmujejo važnost učiteljskega stanu in mu posvečata vso pozornost.

Učiteljski dom v Omišlju.

Z Omišljem je bila sekcija v pogajanjih že iz prošlega leta. Obstojale so le še male difference glede sklenitve pogodbe, ko je došla ponudba kopališkega poverenstva iz Novega. Vsak od obeh krajev ima svoje posebnosti, svoje prednosti.

Omišelj je v razvoju. Ceste ob morju obali, ki obeta biti druga Opatija, se šele grade, vodovod se stopnjema razširja in izpeljuje elektrika v nove zgradbe. Vse te težkoče je treba jemati v obzir pri graditvi obmorskega doma za učiteljstvo Dravske banovine.

Omišalj je poznan učiteljstvu Dravske banovine, ker je tam imelo svoje stalne kolonije Kolo jugoslovenskih sester, še sedaj pa ima stalno vsako leto tu kolonijo podpredsednica naše sekcije JUU g. Mira Engelmannova in Omišalj nam je dal po prevratu tudi prve srbohrvatske učitelje, tri vnete apostole naše jugoslovenske ideje.

Tudi omišljanska občina kaže s svojim agilnim tajnikom g. Turatom vso pozornost do akcije učiteljstva sekcije JUU za Dravsko banovino za zgraditev obmorskega učiteljskega doma ob Adriji.

Projekt sekcije JUU.

Sekcija JUU za Dravsko banovino računa na graditev večjega objekta, ki bo služil in zadovoljil na eni strani potrebe učiteljstva s sobami z eno posteljo ali dvema ter rezervnim ležiščem, na drugi strani misli na učitelje ferijalce v sobah s skupnimi ležišči, za malo odškodnino za posteljo in menzo ter na specialno kolonijo za učiteljske otroke, katerih starši sedaj ne morejo oddati v vsem zanesljive znane roke, da se z zdravjem otrok poživijo tudi učiteljske rodovine.

Gradbeni pogoji so tako ugodni, da ni muditi časa, zato bo sekcija šla z vso resnostjo na delo ter bo na prvi seji Učiteljskega gospodarskega sveta sekcije JUU v začetku septembra padla definitivna odločitev za polno pospešitev akcije za zidavo učiteljskega zdraviliškega doma ob Adriji.

Ideja je zdrava, pogoji najugodnejši, zato smo uverjeni, da bo v kratkih letih poleg Hrvatskega učiteljskega doma v Crikvenici in Novosadskega učiteljskega doma v Omišlju stal tudi Dom učiteljstva Dravske banovine ob Adriji.

Ne samo kot darilo.

temveč v vsakdanji rabi potrebujete; očala, barometre, toplovere, daljnogledje, mikroskope, foto-aparate itd., katere kupite najugodnejše pri strokovnjaku

FR. P. ZAJEC, izprašan optik in urar LJUBLJANA, Stari trg 9

Velika zaloga raznih ur in zlatnine. Ceniki brezplačno.

predavateljev in drugih javnih delavcev. Kakor se še spominjamo, je sodeloval na lanskem kongresu beograjski univerzitetni profesor dr. Vladimir Čorović, ki je podal temo: »Jugoslovenska misao kroz istoriju«. Ob priliki letošnje glavne skupščine, ki se bo vršila v dnevih od 24. do 26. t. m. v Beogradu, v dvorani nove beograjske univerze, pa bosta sodelovala: g. dr. Vladimir Dvorniković, zagrebški profesor o Adlerjevi individualni psihologiji in naš ožji rojak, g. dr. Stanko Gogala. Slednji o temi: »Učiteljeva osebnost«.

Ime dr. Stanka Gogala smo čitali v zadnjih letnikih našega »Popotnika« ponovno, nastopil je že tudi kot predavatelj na zborovanjih sreskih društev JUU. S tem in pa kot profesor ljubljanskega učiteljskega je prišel v stik s predstavniki naše organizacije.

Midva s Stankom — to povem le mimogrede — se poznava še iz dijaških let, in sva tudi stanovala oba v isti ljubljanski četrti. Še iz tistih mladih, brezskrbnih dni naju družijo spomini na deške avanture. Pred dnevi, ko je »Učiteljski Tovariš« prinesel podoben razpored glavne skupščine in s tem v zvezi napoved dr. Gogalovega predavanja, smo sklenili, da bo naš teden prinesel o njem kaj več informacij. Ko se je le za dan vrnil s počitnic v Ljubljano, sva se sestala k pomenku. Profesor se nahaja na počitnicah v Oselici koncem Poljanske doline. Tam gori pase duše njegov brat, sedaj župnik in bivši kaplan v Poljanah. »Kaplan z rdečo rožo« smo mu dejali. Naš dobrodušni katehet je namreč prihajal na šolo, ki jo je vodil dobričina — najin šolski upravitelj — tov. Perko Lavrencij — pa najsi je bilo leto ali zima — dan za dnem z rdečo cvetko v gumbnici. Eden Stankovih bratov pa je znani knjižgovski strokovnjak, direktor trgovske šole, ki nam predava v učiteljskih merkantilnih tečajih.

Dr. Gogala je še mlad mož iz medvojne generacije. Po poreklu Gorenjec, roditelja pa se je v Kranju 13. novembra 1901. Zdaj je profesor na državnem ženskem učiteljskem in je priznana profesorska osebnost. Visoko ga je cenili te počitnice tragično preminuli univerzitetni profesor dr. Jesenko, ki je često prihajal hospitirati h Gogalovim prirodopisnim, zlasti botaničnim uram; dr. Stanko predava poleg pedagoške tudi prirodopisne panoge.

Prepuščam besedo dr. Gogali, ki mi je podal odgovore na več stavljenih vprašanj:

Dve novi srbohrvatski čitanki za šole v Dravski banovini.

Druga srbohrvatska čitanka.

Po prevratu se je v naših šolah udomačila za pouk srbohrvatskega jezika Lesica-Mole »Prva srbska ali hrvatska čitanka«. To je bil prvi del srbohrvatskih čitank za narodne šole. Za prihodnje šolsko leto 1932./33. izide kot nadaljevanje te čitanke Lesice »Druga srpska ali hrvatska čitanka za višje narodne in njim sorodne šole«. Čitanka se bo uporabljala v I. in II. razredu višje narodne šole, t. j. v prejšnjem V. in VI. razredu osnovne šole.

Prvi del nove čitanke vsebuje berilne sestavke in pesmi, ki obravnavajo snov iz detinstva in šole, iz družinskega življenja, basni, pripovedke, berila, ki navajajo k delu, vrlinam in zdravju in kot krono vsega domovinske in domorodne sestavke. Drugi del obsega slovnisko snov, ki odgovarja učnemu načrtu. Slovniska snov ni obravnavana kot nekaj posebnega, temveč se naslanja na slovniski pouk in znanje iz slovenskega jezika ter obsega v prvi vrsti razlike in novosti. Iz tega je razvidno, da je knjiga prirojena povsem za naše razmere in naše šole. Čtiva so lahka, pripovedna ter so za otroke zelo zanimiva. Pisana so po novem pravopisu in z novo interpunkcijo. Vsebuje pa tudi potrebne poslovne sestavke in pisma, ki bodo otrokom jako dobro služila v praktičnem življenju. Akcentuacija beril je označena s štirimi priznanimi akcenti in se v tem razlikuje od dosedanjih čitank. Knjiga bo opremljena tudi z zgodovinskimi slikami, ki pojasnjujejo berilne sestavke. Priključen je tudi dobro urejen slovar.

Pričakujemo, da bo učiteljstvo enako rado poseglo po tej knjigi, kakor je po »Prvi čitanki«, ki se je izkazala kot jako uporabna.

Tretja srbohrvatska čitanka.

Za šolsko leto 1932./33. izide tudi »Trea srpska ili hrvatska čitanka za slovenačke višje narodne, građanske ili druge stručne škole« od Toma H. Jelderlinića.

Knjiga je odobrena kot učbenik od ministrstva prosvete pod B. N. br. 33.253 od 4. maja 1932.

Knjiga je polna lepih beril in se odlikuje posebno po nacionalno patriotski vsebini. Učitelji bodo knjigo s pridom uporabljali pri pouku srbohrvatskega jezika, ker je izbira zelo velika.

Dosedaj za višje razrede narodnih šol in za meščanske šole nismo imeli specialne čitanke in smo iz tega ozira uverjeni, da bodo šole po tej novi čitanki zelo rade posegle, ker jo je poklicala na svetlo nujna potreba.

Uvedite jo v vse višje razrede višjih narodnih, meščanskih in strokovnih šol.

Pisana je v lahkem slogu ter se bo deca igraje na podlagi nje naučila srbohrvatskega jezika.

SPOMINJAJTE SE UCITELJSKIH DOMOV V LJUBLJANI IN MARIBORU!

Kako, da si se oklenil profesorskega poklica?

Srednjo šolo sem študiral na II. drž. gimnaziji v Ljubljani, visokošolske študije na Aleksandrovi univerzi v Ljubljani. Izbral sem si filozofsko-pedagoško in prirodopisno skupino. K odločitvi, da sem začel študirati filozofijo in pedagogiko, me je nagnilo troje, 1. lastno nagajanje, ki sem ga dobil že v srednji šoli, ko sem bral Vebrove razprave, 2. začetek mladinskega gibanja, ki je radi svoje usmerjenosti v duhovnost neposredno kazalo na filozofijo in 3. velika osebnost prof. Vebra in Ozvalda. Pri filozofiji sem študiral predvsem psihologijo in predmetno teorijo, pri pedagogiki pa predvsem mladinoslovje. Z resnejšim in samostojnim študijem filozofije in pedagogike pa sem začel šele po položenem doktoratu, ko sem vstopil v praktično šolsko službo.

Kaj te je privedlo k sodelovanju v učiteljski organizaciji JUU?

Do vezi z učiteljskimi organizacijami sem prišel na ta način, da sem bil nastavljen kot suplent na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani, kjer sem dobil neposreden stik z učiteljskim naraščajem. Začel sem poučevati pedagoške in filozofske predmete in s adove skupnega šolskega dela sem začel objavljati v »Popotniku« in v »Pedagoškem zborniku«. Objavil sem najprej razpravo o Čibejevem kulturno-literarnem delu, dalje razpravo o smotru moderne šole in pa načelne misli o šoli zajednici. »Popotnik« pa je prinesel mojo razpravo o duhovnem in duševnem oblikovanju in pa analizo tipov sodobne mladine. Na ta način sem s svojim pedagoškim delom dobil stike s posameznimi učiteljskimi organizacijami, ki so me povabile kot predavatelja.

Kdaj in kako si se poglubil v temo »Učiteljeva osebnost«?

Razprava o učiteljevi osebnosti je najprej nastala kot predavanje, ki sem ga imel pri ljubljanskem učiteljskem društvu. Tudi to predavanje sem objavil v »Popotniku«. Ze takrat, ko sem premišljeval, kaj bi bilo aktualno povedati našim učiteljem, sem čutil, da je ves problem nove in tudi stare šole položen končno v učiteljevo osebnost. Pri svojem šolskem delu in tudi teoretično sem se prepričal, da zavisi način šolskega dela

Splošne vesti.

— Učitelje kmetsko- in učiteljice gospodinjstvo nadaljevalnih šol obveščamo na podlagi pojasnila kraljevske banjske uprave, da se sedaj nakazuje le prvi obrok nagrad za izvršeni pouk v kmetsko in gospodinjstvo nadaljevalnih šolah. Ostali obroki se bodo izplačali pozneje.

— Tov. Pavle Flere prosi slov. učiteljstvo, naj se ne obrača nanj za nikake informacije, ker je za sedaj začasno dodeljen prosvetni banki upravi v Nišu.

— Pozor, udeleženci glavne skupščine! — Četrtrinska vožnja je dovoljena. Uverenja pošljemo vsem priiglašencem, ko jih prejmemo. Ako bomo skupno potovali, objavimo pravočasno v dnevnikih. Kako bo s stanovanji, ne vemo točno. Ob prihodu v Beograd naj se vsakdo javi pri stanovanjskem odseku na postaji. Vstopnice prejmejo delegati pred vhomom v zborovalno dvorano, kjer bo čakal tajnik tov. Kobal.

— Članom Učiteljskega društva za srez Dravograd! — Ne pozabite meseca avgusta poravnati zaostalo članarino, da ne bo treba izvajati sklepa zadnjega našega učit. zborovanja! — Mira Gačnik, blagajničarka.

— Državni uslužbenci, ki uživajo naravno stanovanje od države ali samoupravnih teles, ne morejo dati teh stanovanj niti delov v podnajem.

— Minister prosvete je odredil s svojim odlokom Pbr. 28.497 z dne 21. julija, da od tega dne dalje ne sprejema ministrstvo več v pregled in oceno rokopisov učnih knjig za osnovne, meščanske in srednje šole ter učiteljske.

— Učitelji (ice) v sreskih pisarnah. Vse v sreske pisarne dodeljene učitelje in učiteljice, ki še niso vložili na banko upravo prošnje za priznanje stanarine od 1. 4. 1932. dalje, opozarjamo, naj store to takoj. S tem bodo olajšali delo sekciji, ker ji ne bo treba intervenirati za vsak posredni slučaj, pa tudi banovinskemu šol. odboru, ki bo na osnovi zbranih podatkov sestavil en sam elaborat, končno in največ pa bodo koristili sebi, ker bo s tem to vprašanje najprej razčiščeno.

— Uporaba šolskih poslopij za v pouka prostem času. Po odredbi ministra prosvete se morejo odstopiti v pouka prostem času šolska poslopja ali prostori v osnovnih in meščanskih šolah za stanovanja častnikom, kontraktualnim uradnikom, topografom, triangelatorjem in vojakom, ki so zaposleni pri topografskem merjenju.

— Lutkarski tečaj v Ljubljani. Vodstvo lutkarskega tečaja v Ljubljani je razpisalo natečaj za najlepše načrte raznih glav in kulis za igro »Kraljevič iz podzemlja«, katerega se je udeležilo 11 tečajnikov. Razsodišče treh predavateljev je po soglasnem sklepu prisdilo I. nagrado tov. Štuki Cvetku, strokovnemu učitelju v Murski Soboti. Izmed 3 prvenstvenih priznanj sta se dve dodelili učiteljema in sicer: tov. Ferjanu Gustavu, šolskemu upravitelju v Grosuplju in tov. Erženu Francetu, šolskemu upravitelju v Banjaloki. Čestitamo!

samo od učitelja in da bo šola takšna, kakršna bo učitelj. O tem dejstvu sem postajal vedno bolj prepričan in zdelo se mi je potrebno, da tudi na beograjskem kongresu učiteljske organizacije JUU rešimo najvažnejše pedagoške probleme našega časa z vidika učiteljeve osebnosti. Razen tega pa so me tudi drugi, ki so brali mojo razpravo in poslušali prvo moje predavanje o tej temi, skoro prisilili, da sem se odločil prav za to temo. Misli Tvoje referata poznamo že iz »Popotnika«. Prosim Te, podaj mi kratek resumé in glavno misel!

V predavanju poskušam mogoče pravič v pedagoški literaturi podati jasno in točno sliko o oni osebi, ki jo imenujemo osebnost. Potem pa poskušam prenesti posamezne znake osebnosti na učitelja in pokazati, kako je vprav za njegovo življenjsko in strokovno udejstvovanje nujno potrebno, da postane osebnost. Vse predavanje izzeveni v eno zahtevo: vsak učitelj naj bo osebnost, ali pa samo osebnosti bi smele postati učitelji.

Še kaj o Tvojem sodelovanju pri Slovenski šolski Matici.

Slov. Šol. Matica je kulturno ognjišče, iz katerega dobivajo naši učitelji in ostali prosvetni delavci kulturne in idejne smernice za svoje udejstvovanje. Pri tej važni ustanovi sem postal lanko leto tajnik in tu bom poskušal izdati svoje osnovne misli o pedagogiki, ki so dozele tekom mojega praktičnega in teoretičnega pedagoškega udejstvovanja. Dosedaj sem izdal v tej založbi knjigo »o pedagoških vrednotah mladinskega gibanja«, ki mi je služila obenem kot habilitacija za privatno docenturo na Aleksandrovi univerzi v Ljubljani. Drugo moje delo, ki ga pripravljam, pa je sistematično delo o splošni metodiki, kjer bom poskušal točno razlikovati metodiko od didaktike in razen tega metodiko izobraževanja od metodike vzgajanja. — O načinu in svojstvenosti svojega dela bi mogel reči mogoče še to, da sem poskušal prenesti v pedagogiko analitično ali predmetno metodo.

Takole sva kramljala s Stankom in sva se razšla, ko sem mu zaželel prijetne počitnice sredi krajev iz dr. Tavčarjevega literarnega kraljestva in največji uspeh pred forumom naše vrhovne stanovske organizacije.

—nč—

— Učitelji — lutkarji. Na lutkarskem tečaju, ki se je vršil od 24. do 31. julija 1932. v Ljubljani, so med 29 udeleženci obiskovali in dovršili s prav dobrim uspehom tudi sledeči tovariši (ce) iz vse Jugoslavije: Bahovec Ela, učiteljica v Kranjski gori, Bendiš Ivan, učitelj v Kotoru, Dikić Hasan, učitelj v Mostaru, Eržen Franjo, šolski upravitelj v Banjaloki, Fejdova Marka, učiteljica v Stari Pazovi, Ferjan Gustav, šol. upravitelj v Grosuplju, Krstić Krsto, učitelj v Šibeniku, Koželj Ludvik, učitelj v Novem mestu, Marinković Mladen, strokovni učitelj v Nišu, Omčikus Vjera, učiteljica v Medak-Lika, Rudež Pepi, strokovni učitelj v Trbovljah, Svetlič Daromil, učitelj v Cerkljah, Šuka Cvetko, strokovni učitelj v Murski Soboti, Špoljar Tomislav, učitelj pom. šole v Varaždinu.

— **Važna kulturna ustanova za vse učitelje**, ki prihajajo dnevno v položaj, da morajo prevzemati funkcije pri gospodarskih, kreditnih, kulturnih i. sl. ustanovah, je novoustanovljena »Dopisna trgovska šola v Ljubljani«, v kateri si lahko v najkrajšem času pridobite potrebno trgovsko in splošno izobrazbo. Šola ima sledeče skupine: I. Komercialna skupina (predmeti: knjigovodstvo, korespondenca, trg, računica, trgovsko in menično pravo, reklama itd.). II. Znanstvena skupina (predmeti: slovenščina, srbohrvaščina, nemščina, francoščina, italijanščina, angleščina itd.). III. Realna skupina (predmeti: poznavanje blaga, stenografija, stroje-pisje itd.). — Pišite po podrobna pojasnila na naslov: **Dopisna trgovska šola v Ljubljani**. Priporočamo jo vsem tovarišem in tovarišicam, ker nudi s svojim strokovnjakim osebjem in nizkimi odškodninami najboljšo možnost uspešnega pouka.

— **Uprava Kmetijske Matic** sporoča vsem gg. učiteljem - poverjenikom Kmetijske Matic, da je podaljšala rok za nabiranje članov do konca meseca avgusta. Tedaj morajo vsi poverjeniki vrniti nabiralne pole in nakazati nabrano članarino.

Članarina »Kmetijske Matic« znaša letno Din 20.— (poština posebej). Za ta denar dobe člani na jesen po 4 knjige. Letos izidejo:

1. Veliki koledar Kmetijske Matic za leto 1933., ki bo posvečen predvsem naši občinski upravi. Vseboval bo poučne razprave o vseh najvažnejših občinskih vprašanjih in bo zato najboljši pripomoček županom, občinskim odbornikom in občinskim tajnikom pri izvrševanju njihovih dolžnosti. Dobrodošel bo pa tudi vsakemu gospodarju, ki se briga za posle svoje občine.

2. Miloš Stibler: »Zadružništvo«, II. del, bo koristilo v prvi vrsti zadrugam in zadrugnim delavcem ter znatno pripomoglo k širjenju zadrugne misli med našim kmetijskim ljudstvom.

3. Inž. Terzan: »Več dobre krme« je knjiga, ki poljudno razpravlja o modernem travništvu, enem izmed temeljev donosne živinoreje.

4. Ivan Albrecht: »Dom na Slemen«, povest trdne slovenske kmetije med svetovno vojno in njenega gospodarja, ki — ujet v Rusiji — ne more po končani vojni takoj domov, temveč se vrne šele po več letih in najde svojo ženo — drugič poročeno...

— **Tečaj za vkuhanje zelenjave, sočivja in sadja** na Krekovi gospodinski šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani bo od 22. do 27. avgusta. Zunanje plačajo 200 Din, notranje 350 Din za vso oskrbo.

KMETIJSKO-GOSPODINJSKI TEČAJ ZA UČITELJICE NA KREKOVI GOSPODINJSKI ŠOLI V ZGORNJI ŠISKI PRI LJUBLJANI.

Od 4. do 30. julija se je vršil v Krekovi gospodinski šoli kmetijsko-gospodinski tečaj za učiteljice.

15 učiteljic iz raznih krajev Dravske banovine je z zanimanjem prisostvalo celomesečnemu tečaju.

Teoretični pouk je bil precej skrčen, a praktično delo ga je povsem izpolnilo. V kratkem času tečaja je voditeljica podala udeleženkam dovolj jasnega pogleda v razne panoge gospodinjstva in kmetijstva. V dopoldanskih urah je predavanju o hranoslovju sledilo kuhanje, katerega je spretno vodila upraviteljica Krekove gospodinske šole. Po kosilu so udeleženke opravljale razna gospodinska dela v kuhinji in shrambi, nato so pa poslušale predavanja o perutninarstvu, mlekarstvu, vzor-nem gospodinjstvu in střežbi. Pri delu v sadovnjaku in na šolskem vrtu so same cepile, sadile drevesca, uničevale sadne škodljivce, presajale zelenjavo, privezovala paradižnike, negovale cvetice v lončkih in opravljale nešteto drugih opravil. Sleherni teden so tudi vkuhale zelenjad in sadje, prale in likale. Pouk o perutninarstvu je izpolnil poučni izlet na Lesno brdo, kjer je g. Golobova z veliko prijaznostjo razkazala učiteljicam prelepo urejeno kokošjerejo. Pri mlekarstvu pouku so tečajnice same delale razne vrste sira, skuto, presno maslo in drugo.

Za zdravstvo žene in otroka je posebej dal obilo dragocenih navodil otroški zdravnik dr. Dragaš. O jetiki so udeleženke veliko zvedele in videle na Golniku kamor so šle na poučni izlet.

Pisatelj Finžgar je ob koncu tečaja dal učiteljicam smernice za uspešno delo med narodom. V svojem predavanju je govoril o življenju, ki nalaga človeku največje naloge, moramo pa mi sami po svojem nazoru dati smisel, da bo vredno življenja. V prvem delu je omenil razne vrste ljudi, ki ne znajo življenju dati pravega smisla, kakor so pesimisti, nadjudje, mlačneži in epikurejci. V drugem delu pa je določno pokazal, v čem naj iščemo smisla življenja. Živa zavest dolžnosti in izvenšolsko prosvetno delo med ljudstvom dajeta učiteljstvu priložnost, da pomaga narodu, ki mu je posredno dal priliko za izobrazbo.

Osebne zadeve.

—i Napredovali so v VII. skupino: Janko Zihnerh, učitelj v Škofji Loki; Jecl Josipina, učiteljica v Smartnem pri Slovenjgradcu; Kavšek Franja, učiteljica v Dragatušu; Uršič Vida, učiteljica v Horjulu; Kos Maks, učitelj v Bučah; Jerala Franja, učiteljica v Igavasi; Accetto Valentin, učitelj v Stični; Arnšek Josipina, učiteljica v Senovem; Ahčin Friderika, vrtnarica v Ljubljani; Jenčič Nada, učiteljica v Mah Nede-lji; Jankovič Janko, učitelj v Ambrusu; Fajon Rudolf, učitelj v Sostrem; Cotman Alojzij, učitelj v Radečah; Moder Janko, učitelj v Smartnem; Moder Olga, učiteljica v St. Janžu; Bušan Marta, učiteljica pri Sv. Križu; Rus Franc, učitelj v Radovljici; Lor-ber Ljudmila, učiteljica v Konjicah; Goj-nič Ivana, učiteljica v Žirih. — V IX. skupino: Koleča Bogomir, učitelj pri Sv. Križu; Kosmač Pavla, učiteljica v Lučah; Perčič Roza, učiteljica v Sv. Rupertu; Mo-korel Viktor, učitelj v Breznici; Dovnik Ivana, učiteljica v Andrejcih; Langof Dra-gotin, učitelj v Dol. Slaveči; Cvar Stanislav, učitelj v Krašni; Sabati Leandra, učiteljica v Zg. Polskavi; Ditz Elizabeta, učiteljica v Dolnji vasi.

V VI. skupino učitelji (ce): Erker Ama-lija, Zirovnik Marija, Istenič Kornelija, Petje Ignacij, Urbančič Franja, Rode Terezija, Lut-man Marija, Salda Angela, Papler Marija, Klenovšek Hinko, Kogelnik Franc, Verbič Alojzija, Lapajne Berta, Požar Matilda, Se-liškar Roza, Sore Amalija, Cerjak Terezija, Runovc Ivana, Peterlin Marija, Plaš Mihael, Peternel Marija, Kabaj Olga, Vadnjal Ivan, Požar Vinko, Gradišnik Stanislav, Ažman Emilija, Čuček Karolina, Manko Antonija, Koman Maks, Klanjšček Mirko, Jaklič Joško.

Učiteljski pravnik.

SOLNINA IN VPISNINA ZA SREDNJE ŠOLE.

Solnina na srednjih šolah in vpis. S šolskim letom 1931-32. dalje se plačuje po taksem zakonu na srednjih šolah solnina za vsakega učenca po naslednji razpredelnici:

Pri neposrednem davku v iznosu Din	I.—IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
razred	dinarjev				
300—500	100	125	150		
500—750	125	150	200		
750—1.000	150	200	250		
1.000—1.500	200	250	300		
1.500—2.500	250	300	350		
2.500—4.000	300	350	400		
4.000—6.000	350	400	450		
6.000—9.000	400	450	500		
9.000—12.000	450	500	550		
12.000—15.000	500	550	600		

nad 15.000 Din davka od vsakih 1000 Din za I. do IV. razred še po 20 Din, za V. in VI. še po 30 Din in za VII. in VIII. razred še po 50 Din.

Neposredni davki so: dohodek od zemljišč, dohodek od zgradb, dohodek od podjetij, obratov in poklicev, dobiček podjetij, zavezanosti javnemu polaganju računov, usluž-benski davek. Računa se davek, ki ga plaču-jeta oba roditelja, ali davek učenca samega, če je brez roditeljev.

Starši, ki imajo več otrok na šolah, plačajo za prvega celotno solnino, za ostale polovi-čo solnine. Privatni učenci plačajo pred izpi-tom trikratno solnino.

Po pravilniku o plačevanju solnine z dne 20. aprila 1932. mora vsak učenec ob prijavi za vpis predložiti potrdilo pristojne davčne oblasti o višini neposrednih davkov.

Za učence državnih, banovinskih in ob-činskih uslužbencev, ki plačujejo le uslužben-ski davek, izdaja potrdila pristojni državni ali samoupravni urad, pri katerem premema-jajo roditelji plačo. Ako plačujejo roditelji ra-zen uslužbenskega davka še kak drug davek, morajo predložiti tudi potrdilo davčnega urada.

Za potrdila je treba zaprositi s kolko-vano vlogo (5 Din) in priložiti 20 Din kolek za potrdilo.

Za vpis vsakega učenca je treba izpolniti kakor doslej posebno prijavo: kolkovina za prijavo znaša na srednjih šolah 50 Din. Poleg tega se plača za vsakega učenca taksa Din 20 za zdravstveni fond po zakonu o zdravstveni zaščiti učencev.

Z vsako izdajo potrdila je potrebna po-sebna prošnja, t. j. če plačuje učitelj (ica) poleg uslužbenskega davka tudi druge davke, mora napraviti poleg prošnje na fin. (VII.) oddelek banske uprave še posebno prošnjo na davčno upravo. V slučaju pa, če sta ro-ditelja v aktivni službi pri enem resoru, se ubeleži davek obeh na eno potrdilo, enako bi bilo postopati tudi v slučaju, če plačujeta roditelja druge davke pri eni davčni upravi. To dejstvo pa je vsekakor označiti v proš-nji, da zamore urad, ki izdaja potrdilo, to uvaževati. — Učitelj, ki ima v šoli več otrok, zaprosi v eni prošnji za vsa potrdila in pri-loži tolikokrat po 20 Din kolkov, kolikor po-trdila potrebuje.

Roditelji, katerih otroci se šolajo na raz-ličnih zavodih, naj si izposlušajo od uprave šole, kjer se šola najstarejši otrok, potrdilo, da so plačali na istem zavodu polno solnino. To potrdilo jim služi za plačilo ½ solnine na drugem zavodu. Če imajo roditelji več mlajših otrok na različnih zavodih, naj si izposlušajo pri zavodu najstarejšega otroka zadostno šte-vilo potrdil o vplačani polni solnini in jih predlože ob vpisu mlajših otrok, ali pa nak-nadno v slučaju, če se vrši vpis najstarejšega otroka pozneje kakor vpisi mlajših otrok.

Roditelji, ki imajo otroke le na enem za-vodu, potrebujejo le eno potrdilo.

Knjigarna

Učiteljske tiskarne v Ljubljani

POZOR!

Učiteljstvu
mariborskega
okrožja!

je otvorila v začetku julija

v Mariboru

v Gornji Gosposki ulici št. 44

svojo podružnico

Pozivamo učiteljstvo, da prečita zadevno okrožnico, ki so jo te dni prejele vse šole mariborskega okrožja

Naša gospodarska organizacija.

STE GA VIDELI...

Ne, niste videli naš dom, sicer bi mi več čitali o njem! Pač je pred kratkim prinesel sliko »Tovariš«. Vzkliknili smo. Kako je čeden, — a dalje se nismo brigali. — Slučaj me je zavel na gosp. tečaj v naše lepo mesto ob Dravi, ob vzhodju Kozjaka — v ljubki Ma-ribor.

Sešlo se je 40 tovariš iz vseh krajev na-še banovine. Pod vodstvom blage tov. Me-šičkove smo si ogledale »Učiteljski dom«. Rekla bi domček, tako je ličen in domač. Ne-hote sem vzkliknila: »Tukaj bi rada videla svoje otroke! — Tukaj bi bilo lepo moji deci! Ste ga videli? — Ne, niste ga videli, si-ker bi o njem pisali, tako je lep ta domček. Oni, ki so ga tako rekoč izgrebli iz tal, ne morejo hvaliti svojega dela, — a mi, ki smo žrtvovali le male deleže svojih prihrankov, mi bi se lahko bolj zanimali za trud svojih tovarišev.

Nimam še napisal. — Jaz bi mu sploh ne dala običajnega naslova. Poglejte ga — in bo-ste vedeli, zakaj! Ni sličen onim suhoparnim, golim domovom, ob pogledu na katere nas spreleti mraz in nehoti vzkliknemo: Ubogi moj otrok!

Ste videli vhod? — Kot v ljubko svetišče se vzpneš po stopnicah in ne prideš na mrk hodnik z nešteti vrati, o ne! — Glej jo — mizico s klopni, tako ljubko nameščeno v kotu, in omarice za knjige! Nadvse vabljiv kotiček! In potem stopnice, — kopalnica z umivalniki! Ste videli? Oglejte si! — Sobe z balkonom in brez njih — prelepe za naše paglavčke! In 26 jih je! Zdelo se mi je skoraj nemogoče, da je v tem ličnem poslopju toli-ko prostora. — In vrt! Velik je, prostoren — naši malčki bodo imeli dosti prostora za gibanje.

Ponosni smo lahko na ta naš prelepi dom. Pridite in boste videli! Čutili boste, da bo tu-kaj naši deci lepo in domače. Priznali boste trud in delo naših tovarišev.

PRIJAVITE DIJAKE ZA PENZIJONAT UČITELJ. DOMA V MARIBORU!

Po pravilih se sprejemajo predvsem si-novi učiteljstva in njihovega sorodstva. V kolikor dopušča prostor, pa tudi drugi.

Pišite po prospekte na naslov: Penzijonat »Učitelj. doma« v Mariboru, Kosarjeva 41.

—g Kuratorij penzionata Uč. doma v Mariboru se je zbral v torek 2. t. m. polno-številno k seji. Pod predsedstvom tovarišice Anke Mešičkove je razpravljalo o zadevah, ki tičejo opreme in upravljanja penzionata. Na podlagi številnih ponudb je odločil na-bavke postelj in nočnih omaric, žimnic, ruh, odej itd. Pri vseh nabavkah ga je vodilo na-čelo, da dobi močno, trpežno blago in da bo oprema v skladu z lično notranjostjo poslop-ja. Sedaj vlada v domu živahno vrvenje, da se pripravijo vse potrebno še pravočasno za sprejem gojencev. Vse kaže, da se bo ta naš penzijonat prijetno razlikoval po udobnem bivališču od vseh drugih podobnih zavodov. Nič kasarniškega ne bo v njem, ampak pri-kupljiva domačnost. — Prihodnja seja ku-ratorija bo v ponedeljek 22. t. m. Na njej se bo odločevalo tudi o sprejemu reflektantov za penzijonat.

—g Za opremo Učit. doma v Mariboru sta darovala Milka in Ivan Lovše 100 Din mesto cvetja na grob svojemu stricu g. An-tonu Hočevanju, posestniku na bivšem po-starju na Gomilskem. Ciril Mohorko 40 Din, ker se je neka zadeva dobro iztekla. — Spominjajmo se ob vsaki priliki Učiteljskih domov! Vsak, tudi majhen dar je dobrodošel!

—g »Za sprejem v penzijonat Uč. doma v Mariboru se bodo še topli, ko bodo videli, kakšen je.« Te besede je izgovoril tovariš Gangl, ki si je ogledal Uč. dom ob povratku s sokolskih slavnosti iz Češke in Poljske. Ne samo pravica, ampak tudi dolžnost vsake tovarišice in vsakega tovariša, ki pride v Maribor, je, da si ogleda naš dom.

—g Članom Učit. Samopomoči, V juniju in juliju t. l. sta umrla dva člana: 269. smrtni slučaj Alojzij Schechl, Slovenjgrader in Da-rinka Škerlj, Maribor. Posmrtnina je znašala Din 25.570.—. Člani — samci nakažete 11 Din, zakonski pari pa 21 Din. Prav mnogo članov je še z večjimi zneski v zaostanku navzlic te-mu, da v l. 1932. že v dveh mesecih niste do-bili položnic, ker ni bilo smrtnih slučajev. Vsi

ti so dobili opomine za poravnavo, prosimo, da storite svojo dolžnost, ker bi sicer uprava Učit. Samopomoči ne mogla nakazati posmrtnin. — U. S. ima 2554 članov. Posmrtnina znaša Din 12.770.—.

Učiteljski pevski zbor JUU.

—pev. Pevski tečaj, prvi v bodoči sezoni, se bo vršil predvidoma 7. in 8. septembra. Na povabilo predsedstva učiteljskega doma v Mariboru priredi pevski zbor ob priliki otvo-ritve novega doma dne 8. oktobra koncert v Mariboru. Podrobnosti objavimo v prihodnji številki. — Odbor.

V kratkem bodo dotiskani

PRAVILNIKI

o zdravstvenem pregledu dece za vpis v osnov. šolo

ter

o postopanju z defektno deco v osnovnih in specialnih šolah

s sledečo vsebino:

Za osnovne šole:

1. Pravilnik o zdravniškem pregledu otrok za vpis v osnovno šolo.
2. Spisek otrok, ki jih mora uprava osnovne šole upoštevati po §§ 15. in 58. zak. o narodnih šolah.

Za osnovne šole in šole za defektno deco:

3. Pravilnik o zdravniškem pregledu otrok za sprejem v šole za nezadostno razvite in defektne otroke in o dolžnostih zdrav-nikov v teh šolah.
4. Matični zdravstveni list (Obrazec).
5. Spisek otrok, ki jih mora uprava osnovne šole upoštevati po §§ 15. in 58. zak. o narodnih šolah.

Za pomožne šole:

6. Pravilnik o prijavi in sprejemu otrok v zavode, pomožne šole in oddelke za ne-zadostno razvite otroke, izdan na osnovi §§ 15. in 58. zakona o nar. šolah.
7. Prijavni list za sprejem v zavod, pomožno šolo ali oddelk za nezadostno razvite otroke (Obrazec).

Za pom. šole in šole za gluhanome in slepe:

8. Predpisi o vodstvu »Osebne popisnice« v zavodih, šolah in oddelkih za neza-dostno razvite in defektne otroke.
9. »Osebna popisnica« (Obrazec).

Za pomožne šole:

10. Začasni učni načrt za pomožne šole in oddelke.

Za šole gluhanome in slepe dece:

11. Pravilnik o prijavi in sprejemu otrok v zavode, šole za gluhanome in slepe.

Za šole gluhanome dece:

12. Prijavni list za zavod (šolo) za gluho-nome otroke (Obrazec).
13. Začasni učni načrt in program za osem-razredno osnovno šolo za gluhanome in program jezikovnega pouka v šolah za gluhanome otroke.

Za šole slepe dece:

14. Prijavni list za sprejem v zavod (šolo) za slepe otroke (Obrazec).
15. Začasni učni načrt in program za osem-razredno osnovno šolo za slepe.
16. Nadaljevalna obrtna šola za slepe (Učni načrt).

Stvarno kazalo in vsebinski pregled je posebej priložen

Prednaročila sprejema Knjigarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Z razpošiljanjem pričnemo 1. septembra t. l.